

Ett brett panorama över kvarteret Igelns front mot torget, från Wilhelm Maacks fabriksbod i norr till Ernst Magnussons manufakturaffär i söder. Varför går folk omkring sådär?

Jo, det här är ett demonstrationståg med förankring i frikyrko- och nykterhetsrörelserna inför den folkomröstning om ett allmänt svenskt rusdrycksförbud, som efter ett riksdagsbeslut skulle genomföras i augusti 1922. I valkampanjen deltog formellt inga politiska partier utan densamma drevs i stället av ett flertal fristående organisationer. Som synes är det i huvudsak barn, både flickor och pojkar, vilka med textade plakat jämte några vuxna med fanor agiterar mot den ohämmade spritflod, som dränker hem och familjer.

Förmodligen är det fotograf J.A. Nilsson som från sin bostad mittemot har tagit fotot och därutöver aktivt medverkat till att denna lokala opinionsyttring kommit till stånd. I en samtida artikel med rubriken "Sölvesborgs förbudsvänner ha fått hjälp av bolscheviken Spak" skrev Sölvesborgs-Bladet (vars redaktion syns mitt i kvarteret med Scala-biografen vid sidan om), som energiskt pläderade för ett bestämt nej till förbudet, bl.a. följande:

"Sölvesborgs förbudsanhängare med fotograf J.A. Nilson i spetsen ha nu på allvar börjat agitationen för ett rusdrycksförbud. De ha därvid ansett som synnerligen lämpligt att inbjuda kommunisten och f.d. statskyrkoprästen H.F. Spak att slå ett större slag för deras idéer.

Föredraget hölls å godtemplarsalen. Fotograf Nilson hälsade de närvarande välkomna med ett sansat och lugnt anförande, som med religiös grundval verkade synnerligen sympatiskt och välmenande i motsats till huvudtalaren, bolscheviken Spaks föredrag...som på det hela taget var ett sammelsurium av fraser och smicker riktat i huvudsak åt kvinnor".

Den rådgivande folkomröstningen, vari även kvinnor tilläts rösta, om ett lagstadgat absolut rusdrycksförbud i Sverige ägde rum den 27 augusti. Resultatet för hela riket blev mycket jämnt med 50,8 % emot och 48,8 % för ett förbud (resterande 0,4 % var ogiltiga röster).

I Sölvesborgs stad blev det tvärtom. Där röstade nämligen hela 56 % ja till förbudet medan nej endast fick 44 %. Valresultatet var i hög grad betingat av det stora antalet ja-röstande kvinnor. Av de 567 kvinnorösterna tillföll således 371 (65 %) ja medan nej fick åtnöja sig med 196 (35%). Av de 537 mansrösterna fick ja 248 (46%) medan nej gillades av 289 (54%).

I landsförsamlingen (Sölve kommun) blev det oavgjort, 50 % mot 50 %. Här var kvinnornas uppslutning kring ja-alternativet också märkbar men betydligt mindre än i stadsförsamlingen. Av kvinnorösterna fick ja där 53%. Hur valet avlöpte i Gammalstorps, Mjällby och Ysane kommuner får bli en senare historia.

Ja-sidans mest spridda affisch med mannen, som efter att ha spenderat alla sina och familjens slantar på starka drycker, nu höggradigt berusad gått i däck framför sin gråtande hustru och sina förskrämda barn.

Rösta alltså JA till förbudet!!!

Nej-sidans välkända affisch med Albert Engström, som i ord och med ett pekfinger varnar för den allvarligaste konsekvensen av en seger för förbudsivrarna. Rösta således NEJ till förbudet!!!

Köpmän Ernst Magnusson öppnade 1913 sin manufaktur- och ekiperingsaffär med tillhörande skrädderi. Rörelsen skulle under drygt ett halvt sekel leva upp till sölvesborgarnas och landsbygdsbefolkningens krav på såväl god service som varor av hög kvalitet. I affärens fyra rymliga skyltfönster ut mot torget exponeras både tyger av olika slag och herrskjortor med stärkekrage.

De tidigare sedvanliga och av sölvesborgarna med största förväntan emotsedda årligen återkommande julslytningarna, nu dessutom i ännu större format hos Ernst Magnusson.

För denna, liksom tidigare och senare, genomarbetade och publikdragande slytningar svarade främst den i denna konstart kunnige och kreativa Karl Johansson.

Torghandelsdag omkring sekelskiftet 1900 intill Stortorget's södra hörn med från vänster kvarteren Igel'n, Lammet och Mården.

Kvarteret Igelns nutida fasad mot torget. Vad gäller byggnaderna synes det mesta vara sig tämligen likt från förr, torde man väl kunna säga. Inte speciellt många bilar heller, men det är ju bara söndagsmorgon.

Till nästa bilduppslag